



**Sayın.....**

**Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,  
Dicle Kalkınma Ajansının düzenlemiş olduğu,  
“Türkiye’nin Coğrafi İşaretler Beşığı;  
Yukarı Mezopotamya” Sempozyumuna  
Hoş geldiniz. Başta Dicle Kalkınma Ajans  
Genel Sekreteri Sayın Yılmaz ALTINDAĞ Beye,  
2 gündür sunum yapan konuşmacılara ve  
bizleri sabırla dinleyen katılımcılara Teşekkür  
ediyorum.**

- Değerli Katılımcılar,
- Kadim Şehrimiz ve Mezopotamya'nın en güzel şehri Mardin, hepinizin bildiği gibi birçok medeniyete ev sahipliği yapması nedeniyle, geniş bir kültüre sahiptir. Gayet doğaldır ki, bu medeniyetlerin bizlere miras bıraktığı kendilerine has maddi ve manevi değerleri, inançları, kültürleri, gelenek ve görenekleri olacaktır. İşte Mardin Bu Mozaik'in ta kendisidir.

- Allah her yeri ve her şeyi güzel yaratmıştır. Mardin'de bu güzellikten nasibini almıştır. Doğasıyla, yetişen tarım ürünleriyle ve Medeniyetlerin mirası olan yemek kültürü ile bambaşka bir Şehirdir Mardin.

- Evet, Asıl Konumuza gelecek olursak, Coğrafi işaretler nedir, Tescil işlemleri nasıl yapılır, Faydası nedir....gibi konularda değerli konuşmacılarınız çok şey söyledi ben bunlara fazla girmeyeceğim.
- Ancak bir iki konuya işaret ettikten sonra Daha çok Mardin için yapılmış olanları ve ileride yapabileceklerimiz konusunda konuşmak istiyorum.

- **Bildiđiniz gibi,**
- **SINAİ MÜLKİYET KANUNU**
- **Kanun Numarası : 6769**
- **Kabul Tarihi : 22/12/2016**
- **Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 10/1/2017 Sayı : 29944**

# Amaç ve Kapsam

- **Madde 1-** (1) Bu Kanunun amacı; marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adlarına ilişkin hakların korunması ve bu suretle teknolojik, ekonomik ve sosyal ilerlemenin gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktır.
- (2) Bu Kanun; marka, coğrafi işaret, tasarım, patent, faydalı model ile geleneksel ürün adlarına ilişkin başvuruları, tescil ve tescil sonrası işlemleri ve bu hakların ihlaline dair hukuki ve cezai yaptırımları kapsar.
-

# Paris Sözleşmesi

- Paris Sözleşmesi: 8/8/1975 tarihli ve 7/10464 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20/3/1883 tarihli Sözleşmeyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından usulüne göre yürürlüğe konulmuş bu Sözleşme ile ilgili değişiklikleri,
- Kapsamaktadır.



- **Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı Hakkı**
- **Koruma kapsamındaki ürünler**
- **MADDE 33-** (1) Doğal ve beşerî unsurların bir araya gelmesi sonucu gıda, tarım, maden, el sanatları ürünleri ve sanayi ürünlerinden bu **(Arada) Kitapta** yer alan şartlara uygun olanlar, tescil edilmesi şartıyla, coğrafi işaret veya geleneksel ürün adı korumasından yararlanır.

# Menş e adı, mahreç iş areti ve geleneksel ürün adı

- (1) **Coğ rafi iş aret**; belirgin bir niteliğ i, ünü veya diğ er özellikleri bakımından kökenin bulunduğ u yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş ürünü gösteren iş arettir. Coğ rafi iş aretler, aşağıda belirtilen özelliklerine göre **menş e adı** ya da **mahreç iş areti** olarak tescil edilir:

# Menş e adı, mahreç iş areti ve geleneksel ürün adı

- Coğ rafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya istisnai durumlarda ülkeden kaynaklanan, tüm veya esas özelliklerini bu coğ rafi alana özgü doğal ve beş erî unsurlardan alan, üretimi, iş lenmesi ve diğ er iş lemlerin tümü bu coğ rafi alanın sınırları içinde gerçekleş en ürünleri tanımlayan adlar **menş e** adıdır. (Kızıltepe mercimeğ i, Zınnar üzümü gibi)
- b) Coğ rafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya ülkeden kaynaklanan, belirgin bir niteliğ i, ünü veya diğ er özellikleri bakımından bu coğ rafi alan ile özdeşleş en, üretimi, iş lenmesi ve diğ er iş lemlerinden en az biri belirlenmiş coğ rafi alanın sınırları içinde yapılan ürünleri tanımlayan adlar **mahreç** iş aretidir. (Mardin Kaburga dolması, Adana Kebabı gibi)

- Mardin Kaburga Dolması



# Geleneksel Ürün

- (3) Menşe adı veya mahreç işareti kapsamına girmeyen ve ilgili piyasada bir ürünü tarif etmek için geleneksel olarak en az otuz yıl süreyle kullanıldığı kanıtlanan adlar, aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması hâlinde **geleneksel ürün** adı olarak tanımlanır:

a) Geleneksel üretim veya işleme yöntemi yahut geleneksel bileşimden kaynaklanması.

b) Geleneksel hammadde veya malzemedен üretilmiş olması. (Darhane Çorbasi)

- Değerli katılımcılar,
- Şu ana kadar Mardin'de Coğrafi İşaretler ile ilgili yaptıklarımı ve bazı anılarımı sizlerle paylaşmak istiyorum.
- Sene 2007, O günkü Valimiz (Sayın Mehmet Kılıçlar) Coğrafi işaretler ile ilgili birkaç şey bana sordu. Bende o gün yürürlükte olan 551 Patent Kanunu ve yapılması gerekenler hakkında bildiklerimi aktardım.

- Sonra Bir gün tekrar Sayın Valimiz, bu konuda bir toplantı yapmamızı istediler. Ticaret Sanayi oda Başkanlıkları, Esnaf Sanatkar Odaları Birlik Başkanı ve Oda Temsilcileri Bazı STK'lar, Bazı Kurum Müdürleri ve özellikle de Sanayicilerden tahminen 10-15 kişi toplam 35-40 kişilik bir katılımla Erdoba Otelinin terasında toplandık.
- Malum konumuz, Patent, Marka ve Coğrafi İşaret olabilecek ürünler ve Mardin'de yapılması gereken için fikir rtmek, konuşmak, tartışmak VS.....

- Çok geç kaldık, Mardin hak ettiği yeri bulamıyor, bu Mardin'e yakışmaz, bir çok iş adamı ne masraf giderse ödemeye hazırız ve, ve, ve.....Evet gün çok şey konuşuldu,
- Bana konuşma sırası geldiğinde; acizane görüşlerimi paylaştım ve sonunda **bu işin sorumlu kurumu Kim olacak, ve bunun için mutlaka bir heyet veya Komisyon oluşturmamız gerektiğini söyledim.**
- O gün düşüncelerime katılan oldu, karşı olanlar oldu, hepsine de saygı duyuyorum.



- 
- Sonuç olarak, yaklaşık 3 ay geçti, kimseden ses yok, Niye çünkü; herkes hararetle geç kaldık hemen yapalım dedi ama sorumlu kurum, kişi / kişileri belirlememiştik ve herkes bu işin bir başka kişinin başlamasını bekliyordu.
- Buna benzer görevlerle ilgili SORUMLULUK HAKKINDA BİR HİKAHEYİYİ sizlerle paylaşmak istiyorum.

-

- Hikaye 4 kişi hakkındadır. Bunların isimleri
- **HERKES**
- **HERHANGİBİRİ**
- **BİRİSİ**
- **HİÇKİMSE** idi.
- **Yapılması gereken önemli bir iş vardı.**
- **HERKES'in** yapması istenmişti.
- **HERKES, BİRİSİ** 'nin o işi yapacağına emindi.
- **HERHANGİBİRİ** yapabilirdi ama
- **HİÇKİMSE** yapmadı.
- **BİRİSİ** çok kızdı, çünkü bu....
- **HERKES'in** işiydi.
- **HERKES...**
- **HERHANGİBİRİ'nin** yapacağını düşünmüştü.
- **HERHANGİBİRİ** yapabilirdi, ama !
- **HİÇKİMSE,**
- **HERKES'in** yapmayacağını anlamamıştı.
- Sonuç, **HERKES BİRİSİNİ** suçladı, Ancak, Gerçekte
- **HİÇKİMSE,**
- **HERHANGİBİRİNİ** Suçlayamadı.

- Neyse, 3 ayın sonunda bir gün hiç unutmuyorum gece saat 9 gibi Sayın Valimiz beni cep telefonundan arayarak, Musa bey dedi, Hani sen toplantıda sorumlu birilerini istemiştin ya, işte o kurumda, o sorumlu da SENSİN. Bir haftaya kadar bir çalışma yap ve bana bilgi ver dedi.
- Hani derler ya çok konuşanı veya doğru söyleyeni 9 köyden kovarlar, bizimki de öyle oldu. İHALE ÜZERİMİZDE KALDI. Şükür şikayetçi değilim belki de daha iyi oldu.

- Çalışmalarına başladım yemek kültüründen başlamak istedim.Uzun uğraşlardan sonra, Kaburga Dolması, İkbêbet, Imlebbes, Kibe, Sembûsek ürünlerinin başvurmasını yaptım.



# Mardin Badem Şekeri



# Mardin Sembusek





# Mardin Kibe



# Mardin İkbêbet (Haşlanmış Köfte)





- Bu çalışmalarımı yaparken bu ürünlerin malzemeleri, tarifi ve yapılıştaki marifetler hakkında bilgilere ihtiyacım var. Ama Lokanta esnafı veya ustalar bana bilgi vermek istemiyorlar. Gya ben bilgi topluyorum bir Lokanta aacağımı tahmin ediyorlar bilemiyorum ama sabırla, Kendimi tanıtıyorum, Memur olduğumu söylüyorum. Neyse sonunda sabırla bu zorlukları aştım.

- Bu arada, işlemlerimi basınla fazla paylaşmıyorum, çünkü fazla itirazlar olabilir diye biraz gizli tutuyorum. Hiç unutmuyorum, yerel gazeteci bir arkadaşım yanıma geldi ve “Coğrafi İşaretlerle ilgili yaptığın çalışmalarını biliyoruz, ama bize hiçbir şey söylemiyorsun şu an hangi aşamadasın” dedi. Bana söz ver, söyleyeceklerimi yazmayacaksın” dedim. Söz verdi ben de yaptıklarımı anlattım. Sağ olsun arkadaşım sözünü tuttu ancak sonra ki gün, şöyle bir başlıkla Mardin coğrafi işaretlerle ilgili Musa Öztürk SER VERİP SIR VERMİYOR diye bir haber geçti. (yaptıklarımın içeriği ve ürün isimlerine değinmemişti)

- Değerli dostlar, gizli tutmamın nedeni, malum civar illerimiz de benzer yemekleri yapıyorlar, mesela Kaburga Dolması Diyarbakır'ındır diye ısrar edenler oluyordu. Hani itirazlar olur ha sonunda ben yine işlerime devam ederim ama süreç uzar. Amaç buydu.

- Müracaatlarımızı yaptık sıra Patent harçlarına, tescil ilan bedellerine geldi, o günün mevzuatına göre de her bir ürün için yaklaşık 9.000 TL. masraf gerekiyordu. Bu rakam o gün bizim için ciddi bir rakamdı. Müdürlük olarak bu konuda hiçbir ödeneğimiz yoktu, kara kara düşünüyoruz, geç kaldık, biz masrafları öderiz diyenlerden hiç çıt yok. (Sadece Nusaybinli bir iş adamı 1000 TL. gönderdi)
- Bu arada Patent kanunu ile ilgili değişiklik tasarısı Meclise geldiğini duyduk. Bende o günkü bir Milletvekilimize konuyu sordum, doğdu olduğunu söyledi bizde ücret yatırmayı 1-2 ay geciktirdik, yeni yasa kabulüyle ücretler otomatikman yaklaşık 9.000- TL.den 3.000 TL, ye indi. Bizde rahatladık ve ücretin tamamı Sayın Valimizin talimatlarıyla İl Özel İdaresi tarafından ödendi.

- Nihayet 2009 yılları sonlarına doğru müracaatlarımız uzun uğraşlardan sonra onaylandı ve kabul edildi.
- O yıl Patent Enstitüsüne müracaatlar sıralamasında Mardin Türkiye’de ilk 10 il arasına girmişti. Bu da bizim için gurur kaynağı oldu, diye düşünüyorum.
- O yıldan sonra görev icabı ben Ankara’ya gittim. Ve ondan sonra da yaptığımız çalışmalar noktalandı. Sadece yarım bıraktığım Mardin Taşı teşcili gerçekleşti. Ondan sonra hiçbir çalışma yapılmadı.
- Taaki, şimdiye kadar DİKA ve Kızıltepe Ticaret Borsası ortak çalışmasına kadar. Bu dostlarımızın Şu an ne aşamada olduğunu da tam bilmiyorum.

# Bir Taş Atölyesi



# Mardin'de Taş İşleme



- Evet Sevgili Mardin'liler, Değerli Katılımcılar,
- Maalesef bizde bir kopukluk var, yeterli organize ve danışma iş birliği içerisinde olamıyoruz. İnşallah bu Sempozyumdan sonra Bu değerlerimize daha ciddi sahip çıkacağız.
- Mardin'de Coğrafi İşaret olabilecek daha çok ürün var diye düşünüyorum. Bazı konuşmacılar buna değindi. Ben bunlara fazla değinmeyeceğim.
- Yeterki bunun için sorumlu Kurum/Kurumlar, kişi/kişiler olsun. Ciddi ve samimi bir organizasyon olsun,



- Benim sürekli söylediğim bir söz var,
  - **Sevdiğini yapacaksın ve yaptığını seveceksin,**
  - Bunu gerçekleştirebilirsek aşamayacağımız bir sorun kalmaz diye düşünüyorum
- 
- Sabırla dinlediğiniz için Teşekkür ediyorum, Bu Sempozyumun Mardin'imiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

# Teşekkür Ederim

Musa Öztürk

Mardin Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü

0533 766 09 13

[musaozturk2012@gmail.com](mailto:musaozturk2012@gmail.com)